

CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	10. 11. 2015. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-38/14-1/27
VEZA:	
EPA:	548 XXV
SKRAĆENICA:	PRILOG:

SKUPŠTINA CRNE GORE
Predsjedniku Skupštine Ranku Krivokapiću

Podgorica, 09. februar 2015. godine

Na osnovu člana 148 Poslovnika Skupštine Crne Gore, na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Agenciji za nacionalnu bezbjednost, podnosimo sledeći amandman:

AMANDMAN 4

U članu 8 Predloga zakona kojim se u članu 11 važećeg zakona poslije stava 2 dodaje šest novih stavova, u novododatim st. 1, 2, 3, 4 i 6 riječi: „podtačka b“ brišu se.

Obrazloženje

Usvajanjem predloženog amandmana aktivnosti ANB bi se uskladile sa Ustavom, zakonom, ratifikovanim međunarodnim dokumentima i stavovima Evropskog suda za ljudska prava.

Naime, postojećim zakonskim rješenjem (član 9, stav 1, tačka 2), predviđeno je da Agencija prikuplja podatke „praćenjem i osmatranjem, uz korišćenje tehničkih sredstava za dokumentovanje“ što se predloženim zakonom dodatno širi na foto dokumentovanje kao i audio, video i druge oblike (digitalno i dr.) tehničko dokumentovanje“.

Po važećem zakonu, a i po predloženim izmjenama i dopunama, za ovakvu aktivnost Agencije nije potrebna bilo kakva odluka suda, već Agencija ovu aktivnost sprovodi po sopstvenoj volji.

Predloženim amandmanom, ta se praksa mijenja i predviđa se da za praćenje i osmatranje uz tehničko dokumentovanje odobrava Vijeće Vrhovnog suda, na prijedlog direktora Agencije i to za svaki pojedinačni slučaj. Na taj način, aktivnosti ANB-a se konačno dovode u zakonski okvir.

Suštinski cilj člana 8. **Evropske konvencije** za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda je **zaštita pojedinca od proizvoljnog djelovanja i miješanja u privatni život** (između ostalih presuda: Powell i Rayner protiv Ujedinjenog Kraljevstva). Ova odredba nameće obavezu državi da se uzdrži od takvog miješanja. Djelotvorno poštovanje privatnog života obavezuje državu da građanima učini dostupnim sredstva zaštite.

Predmet Rotaru protiv Rumunije pred Evropskim sudom za ljudska prava ticao se sistema prikupljanja i čuvanja podataka o osobama i Evropski sud je naglasio *„da pohranjivanje informacija o privatnom životu pojedinaca u tajni registar ulaze u opseg člana 8. stav 1.“* (presuda Leander protiv Švedske, od 26. marta 1987, Serija A No. 116, str. 22, stav 48).

Postojeće zakonsko rješenje koje se predlogom zakona dodatno širi, predviđa **neograničeno proizvoljno prikupljanje i obradu podataka o životu, radu i kretanju bilo kog pojedinca**. Takvo prikupljanje i obrada podataka spadaju u opseg pojma privatni život jer su takvi podaci definisani kao *„bilo koje informacije vezane za osobu koja je identifikovana ili može biti identifikovana“* (presuda Amann protiv Švajcarske).

Takođe, **dosije** koje službe sigurnosti prikupljaju o određenoj osobi **ulaze u opseg člana 8.**, čak i kad **informacije nisu prikupljene tajnim ili vidljivim metodama** (presuda Rotaru protiv Rumunije, stavovi 43-44).

Evropski sud za ljudska prava smatra da *„odsustvo bilo kakvog jasnog zakonskog osnova za korišćenje opreme za tajno praćenje na privatnim objektima nije u skladu sa zahtjevima zakonitosti“* (presuda Malone, Halford i Khan). Predloženi zakon upravo ne daje jasan osnov po kome bi direktoru ANB bio omogućeno da koristi opremu za tajno praćenje kretanja i osmatranje bilo koga pojedinca.

Postojeći zakon, a ni predložene izmjene i dopune nisu u skladu sa osnovnim principom Evropskog suda da **domaći zakon treba da pruža zaštitu od proizvoljnosti i zloupotrebe u korištenju tehnika tajnog praćenja** (presuda P.G i J.H. protiv Ujedinjenog Kraljevstva).

"U svjetlu rizika da neki sistem tajnog praćenja u cilju zaštite nacionalne sigurnosti predstavlja prijetnju potkopavanja, ili čak uništavanja demokratije, a uz tvrdnju da mu je osnov zaštita, sud mora biti siguran da postoje odgovarajuće i djelotvorne garancije zaštite od zloupotrebe" (presuda Klass i ostali od 6. septembra 1978, Serija A br. 28, str. 23-24, stavovi 49-50). U konkrentom slučaju ne postoji nikakva djelotvorna garancija zaštite od zloupotrebe, jer je direktoru ANB omogućeno da tajno, proizvoljno i neograničeno prati bilo kog pojedinca.

Po stavovima Evropskog suda za ljudska prava zakon mora biti adekvatno pristupačan, odnosno građanin mora biti u stanju da ima naznaku koja je primjerena u okolnosti pravnih propisa primjenjivih na dati slučaj. Takođe, norma se ne može smatrati "zakonom" osim ako nije formulisana sa dovoljnom preciznošću, da je građaninu moguće da uskladi svoje ponašanje, odnosno građanin mora biti u stanju, ako je potrebno i uz odgovarajući savjet, da predvidi, onoliko koliko je razumno moguće u datim okolnostima, posljedice koje data aktivnost može podrazumijevati (između ostalih presuda Sunday Times protiv Ujedinjenog Kraljevstva). Zakon koji daje određeno diskreciono pravo mora naznačiti i obim tog prava (presuda Silver i ostali, stav 88).

Takođe, podsjećamo da je i Zakonikom o krivičnom postupku, u okviru mjera tajnog nadzora, propisano da se mjera praćenja "tajno praćenje i tehničko snimanje lica i predmeta" određuje tako što o obrazloženom predlogu državnog tužioca odlučuje sudija, upravo zbog podobnosti te mjere da ugrozi pravo na privatnost, za razliku od nekih drugih mjera tajnog nadzora za koje je propisano da ih može odrediti sam državni tužilac (član 157, stav 1, tačka 3 ZKP i član 159, stav 1 ZKP).

AMANDMAN 5

U članu 10 Predloga zakona, kojim se mijenja član 14 važećeg zakona, poslije stava 3 dodaje se novi stav 4 koji glasi:

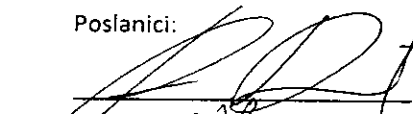
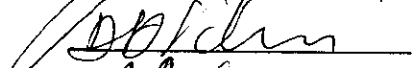
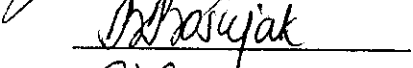
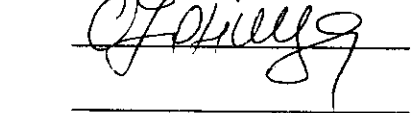
U članu 14, u stavu 2 riječi „tačka 5” mijenjaju se riječima „tačke 2 i 5”.

Postojeći stav 4 postaje stav 5.

Obrazloženje

Obrazloženje je isto kao i u amandmanu 1.

Poslanici:

	DRITAN ABAZOVIĆ
	DEVID ŠABOVIĆ
	BRANKA BOŠNJAK
	SNEŽANA JONICA
